

Majú sudcovia dôvod na strach?

JUDr. Javorčíková uverejnila dňa 06. 09. 2023 na stránke súdnej rady článok, ktorý bol zverejnený dňa 05. 09. 2023 v Denníku N a ktorý JUDr. Kontríková, členka hodnotiacej komisie, ktorá napriek tomu, že funkciu sudcu nevykonáva, disponuje prístupom k sudcovskej mailovej pošte, doručila všetkým sudcom.

Tvrdí v ňom, že som zneužila text z Vyhlásenia 5 viet, aby som vo verejnosti vzbudila zdanie, že aj v súčasnosti sú sudcovia ohrozovaní a perzekvovaní, ak slobodne prejavia svoj názor, ale príklady, ktorými sa to snažím dokázať, samy o sebe dokazujú, že sú neporovnateľné s tým, čo sa dialo v justícii v časoch, keď justíciu ovládal Štefan Harabin s jeho podporovateľmi a s politickým krytím vlád Vladimíra Mečiara a Róberta Fica. Uviedla štyri príklady sudcov, ktorým Štefan Harabin pozastavil výkon funkcie z pozície ministra spravodlivosti a predsedu NS SR.

Z konotácie pani Javorčíkovej zároveň vyplýva, že som pri odpovedi na otázku redaktora, či sa spolu s mojimi kolegami nebojíme, že sa nás niekto pokúsi odstaviť alebo kompromitovať, ukradla vety z Vyhlásenia 5 viet, pretože som neuviedla zdroj a zneužila som ich napriek tomu, že som 5 viet nikdy nepodpísala.

Tieto osočenia si nesporne vyžadujú moju reakciu.

Áno, Vyhlásenie 5 viet som nepodpísala, ale ani nečítala a až z článku pani Javorčíkovej som sa dozvedela, že štyri vetné spojenia, ktoré som na dokreslenie súčasnej atmosféry medzi sudcami použila, boli súčasťou Vyhlásenia. K snahe pani Javorčíkovej vykresliť ma ako plagiátora, zneužívajúceho myšlienky prezentované v danom Vyhlásení si dovoľím upriamiť jej pozornosť na to, že rovnaký text je možné bez problémov nájsť v článkoch Aktualít, denníka SME, v Trende, Pravde a dokonca v eseji jednej študentky Právnickej fakulty. Tvrdenie pani Javorčíkovej o mojom zneužití, či použití textu bez uvedenia zdroja nasvedčuje tomu, že nerozlišuje medzi metodikou rozhovoru a metodikou písania odborných publikácií, príp. záverečných vysokoškolských prác.

Článok pani Javorčíkovej ma však zaujal z úplne iného dôvodu. Porovnaním trestov, ktoré udelil v rokoch 2008-2009 Štefan Harabin ako minister spravodlivosti štyrom sudcom (pozastavený výkon funkcie sudcu) a príkladmi, ktorými som ilustrovala kompromitáciu niektorých sudcov za posledné skoro štyri roky totiž vyjadrila názor, že sudcom, ktorí sa v súčasnej dobe reálne dopustili porušenia sudcovských povinností nie zanedbateľnej závažnosti, boli uložené len formálne tresty – napomenutia, bez akéhokoľvek dopadu na výkon ich funkcie.

V prvom rade je asi nutné vysvetliť, že redaktorovi som neodpovedala na otázku, kto zo sudcov a ako fatálne bol od roku 2020 potrestaný, ale na otázku, či sa nebojíme kompromitácie, teda snahy „mocných“ poškodiť našu povesť, vážnosť, s cieľom zbaviť sa nás.

Parafrázujúc kolegyňu Záleskú, iba ten, čo posledné skoro štyri roky žil na Mesiaci si nevšimol, akým spôsobom a kto sa snaží umlčať sudcov, ktorí sa odvážili byť v opozite k justičnej politike, ktorú presadili a naďalej presadzujú vrcholní predstavitelia justície a aký meter na sudcov používajú. Avšak oveľa sofistikovanejšie. Do diskreditácie „nevhodných“ sudcov sú totiž zapojení politici, mainstreamové médiá, ktoré pripravujú dokonalé predpolie na nadväzujúce vyjadrenia vrcholových predstaviteľov justície a naopak. O čom hovorím?

1. Úplne prvým väzobným rozhodnutím, ktoré bolo z dôvodu arbitrárneho postupu pri rozhodovaní o námietke zaujatosti zrušené Nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 428/2020 vo veci sudcu, ktorý bol obvinený v policajnej akcii Búrka, bolo uznesenie senátu 5To (sp. zn. 5 Tost 28/2020 zo dňa 14. júla 2020), v ktorom sa predseda senátu (člen súdnej rady od apríla 2020 do decembra 2020) vyjadril aj k Petrovi Šamkovi, ktorý za obvineného sudcu ponúkol prevzatie záruky za nápravu a ďalšie správanie obvineného sudcu. V odôvodnení tohto rozhodnutia totiž uviedol, že nespĺňa podmienku dôveryhodnosti osoby, ktorá ju ponúka, i keď akceptuje odborné a „možno aj ľudské kvality“ Petra Šamka, a zároveň podrobil kritike jeho editorskú činnosť na webovom portáli Právne listy práve z dôvodu, že si sudca Šamko dovolil kritizovať postup OČTK v akcii „Búrka“ a zverejniť celú threemu na tri dni.

Čo sa dialo ďalej? Nech si čitateľ sám zodpovie na jazyk sa tisnúcu otázku, prečo sa práve toto uznesenie NS SR (ktoré bolo Nálezom ÚS SR zo dňa 28. januára 2021 zrušené) dostalo do dispozície predsedu súdnej rady, ktorý ho v septembri 2020 promptne doručil sudcovskej rade KS BA a žiadal vyvodiť voči Petrovi Šamkovi disciplinárnu zodpovednosť. Naznačoval, že nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, keďže samotný Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí konštatoval, že je nedôveryhodnou osobou, zverejnil threemu a aj sa verejne zastával obvineného sudcu. Sudcovská rada KS BA, ktorej zasadnutia sa zúčastnila čuduj sa svete aj novinárka mienkotvorného Denníka N pani Prúšová, tvrdenia pána Mazáka odmietla a v novembri 2020 potrestal sudcu napomenutím sám. Autor uznesenia NS SR, sudca Kliment sa zároveň v novembri 2020 pre Denník N vyjadril, že sudcovi Šamkovi by bolo vhodné vzniesť obvinenie.

2. Pozornosti mainstreamu, politikov v kooperácii s vrcholnými predstaviteľmi justície neunikol hneď po voľbách v roku 2020 ani vtedajší predseda ŠTS, ktorému končilo funkčné obdobie 10. júna 2020, Michal Truban. Dva týždne po menovaní vlády 13. 04. 2020 zorganizoval vlastnú tlačovú besedu člen politickej strany Za ľudí, z ktorej vzišla ministerka spravodlivosti pani Kolíková, poslanec Šeliga, aby verejnosti o. i. oznámil prečudesné a najmä nadštandardné majetkové pomery tohto sudcu a jeho rodiny. Stačilo, aby v júli 2020 nevyhovel návrhu prokurátora ŠTS a Ing. Bödöra nevzal do väzby a už čelil disciplinárnemu návrhu nového predsedu ŠTS Hrubalu (kandidát Truban vo výberovom konaní na predsedu súdu neuspel, uspel bývalý advokát, u ktorého vykonávala prax advokátskeho koncipienta Mária Kolíková) s trestom preložiť ho na súd nižšieho stupňa. Mediálny lynch a množstvo článkov z mainstreamu, predovšetkým z Denníka N, ktoré sa na tohto sudcu chrlili, je úplne zbytočné spomínať. Čo za zmienku určite stojí je, že predseda súdnej rady spolu s predsedom ŠTS dokonca

zorganizovali tlačovú besedu, na ktorej vysvetľovali verejnosti závažnosť konania, resp. nekonania sudcu Trubana, ktorý nenamietol sám seba v tejto trestnej veci napriek tomu, že jeho meno v kauze spomínal jeden svedok. Predseda súdnej rady ako spolunavrhovateľ disciplinárneho návrhu sa nezúčastnil ani jedného z troch pojednávaní na Najvyššom správnom súde, čo mu však nebránilo na zasadnutí súdnej rady v marci 2023 (14. bod programu) tvrdiť, že disciplinárne konanie inicioval z dôvodu, že sudca Truban klamal a nebol disciplinárne potrestaný za to, že nenamietol svoju zaujatosť (viď zvukový záznam). Ako dopadlo disciplinárne stíhanie sudcu Trubana, vieme. O vine rozhodol senát, ktorému predsedal JUDr. Matulník pomerom hlasov 3:2. JUDr. Truban neúspešne namietol jeho zaujatosť z dôvodu, že je v priateľskom vzťahu práve s poslancom Šeligom. Bola som prítomná na všetkých troch pojednávaniach, ktoré boli v tejto veci vytýčené, a predpokladám, že rovnako ako všetci tí, ktorí sme prišli vyjadriť podporu Michalovi Trubanovi, sme zažili silný duševný otras, keď disciplinárny navrhovateľ, predseda ŠTS navrhol vykonať listinný dôkaz, ktorým bol úradný záznam MV SR, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odbor Bratislava 3, 3. operatívne oddelenie, a z ktorého mala zrejme vyplývať odpoveď na žiadosť Jána Hrubalu, o poskytnutie ďalších informácií súvisiacich so skúmaním dokumentovania eventuálnych kontaktov disciplinárne obvineného sudcu a jeho dcéry.

Podľa názoru pani Javorčíkovej dostal zanedbateľný trest v podobe 50 % - ných zrážok zo mzdy na pol roka a mediálny lynč celej jeho rodiny, bol ako sudca zrejme povinný ustáť. Zapojenie príslušníkov NAKA v súvislosti s disciplinárnym previnením ktoréhokoľvek sudcu, do zbierania informácií na sudcu a jeho rodinu, ktorá nie je v žiadnom vzťahu k pracovnému pôsobisku svojho otca, je tiež nepochybne bezvýznamnou banalitou.

3. V roku 2021 si „dovolil“ verejnosti dovtedy pomerne neznámy sudca jedného bratislavského okresného súdu Juraj Kapinaj vziať do väzby štyroch vyšetrovateľov. Premiér Heger okamžite zvolal Bezpečnostnú radu štátu. JUDr. Peter Kubina, bývalý poradca pani prezidentky, spoločník advokátskej kancelárie, v ktorej pôsobil súčasne špeciálny prokurátor, vo svojom komentári na sociálnej sieti dňa 22. 10. 2021 reagoval na dané rozhodnutie nasledovne: „Po tomto rozhodnutí som strašne zvedavý ako chcú ďalej pokračovať v trestnom stíhaní a ako by odôvodnili nezrušenie obvinení. A z čisto profesionálneho hľadiska, ak by som v takejto závažnej veci ako právnik dostal až takéto potvrdenie vlastnej nekompetentnosti, aké dostali v tomto prípade od **krajského súdu vyšetrovateľa inšpekcie, Santusová, Vyšváder a spol., prokurátor Chylo a Poprac a sudca Kapinaj**, tak by som spálil talár, vrátil právnický diplom aj advokátsku licenciu a hľadal by som si inú prácu. Podľa možnosti menej náročnú na intelekt a charakter“.

Toto bol však iba začiatok. Dotyční vyšetrovatelia, verejnosti známi ako elitní, podali na sudcu Kapinaja trestné oznámenie za ohýbanie práva a po tom, ako sa ho na platforme Právne listy zastal Peter Šamko, sudcovskej rade KS BA doručili podnet na podanie disciplinárneho návrhu voči nemu. Sudcovská rada KS BA, rovnako aj predseda KS BA ich podnetu nevyhoveli.

Signifikantné pre dobu, ktorú žijeme je to, že mainstreamové, teda tie slušné a príčetné médiá, disponovali týmto podnetom skôr ako sudca, ktorého navrhli elitní vyšetrovatelia disciplinárne trestať.

Predpokladám, že podľa pani Javorčíkovej skutkové tvrdenia advokáta Kubinu určite menovaní nepociťovali ako diskreditáciu, ktorá by mohla ohroziť ich profesijnú česť a určite spolu s Petrom Šamkom nepatria do skupiny sudcov, prokurátorov, či vyšetrovateľov, ktorí sa stali nepohodlnými pre záujmy ľudí ovládajúcich justíciu a verejnú moc.

4. V dňoch 25. 04. 2022 a 26. 04. 2022 uskutočnili príslušníci NAKA raziu na OS BA III, ktorému predsedal JUDr. Roman Fitt, a ktorí od zákonnej sudkyne žiadali, aby im vydala spis k trestnej veci vedenej proti obvineným Ľudovítovi Makóovi a Borisovi Beňovi s utajenou prílohou. Roman Fitt sa obrátil na Súdnu radu a žiadal zaujať stanovisko k postupu OČTK vo vzťahu k súdnej moci, ktorý považoval za nezákonný a zasahujúci do nezávislosti súdu. Na zasadnutí Súdnej rady dňa 18. 05. 2022 pri prejednávaní tohto podnetu pani Javorčíková v rozprave uviedla, že Roman Fitt bol povinný sa príslušníkom NAKA legitimovať, aj keď nešli za ním, mal sa im predstaviť a nezatajovať svoju identitu a keby sa dostavil na súd vo večerných hodinách, pri ich druhom pokuse získať utajenú prílohu, k ničomu by nedošlo. Dňa 10. 06. 2022, na oslavách 20. výročia vzniku Súdnej rady mala pani Kolíková prejav k právnemu štátu, súdnej moci a k rešpektu a v popoludňajších hodinách odvolala z funkcie predsedu súdu Romana Fitta tvrdiac, že nezvládol manažment súdu, pričom si vyjadrenia pani Javorčíkovej v rozprave na zasadnutí súdnej rady osvojila natoľko, že ich použila ako dôvod na odvolanie. Týmto to nekončí. Po vzniku Mestského súdu Bratislava I ministerka spravodlivosti Dubovcová odmietla návrh predsedu tohto súdu vymenovať Romana Fitta za podpredsedu (§ 40 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z.), nakoľko je v spore s ministerstvom spravodlivosti, keďže správnu žalobou napadol rozhodnutie pani Kolíkovej o jeho odvolaní.

Z dikcie ust. § 40 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. jednoznačne vyplýva, že minister spravodlivosti vymenuje podpredsedu súdu na návrh predsedu súdu, a preto odmietnutie vymenovania Romana Fitta za podpredsedu súdu určite nie je „trestom“ za to, že si dovoľil vzoprieť sa nátlaku príslušníkov NAKA, ktorí ho žiadali konať v rozpore so zákonom. Trestom za písomné vyjadrenie nesúhlasu so súdnou mapou, iste nebolo ani identické odmietnutie vymenovať JUDr. Mareka Fila za podpredsedu OS BA I, Máriou Kolíkovou.

5. Dňa 17. 10. 2022 bol uverejnený Otvorený list sudcu Okresného súdu Bratislava II Patrika Števíka adresovaný prezidentke republiky. Aktívni sudcovia, na rozdiel od pani Javorčíkovej, ktorá nie je sudkyňou 4 a pol roka, ale má odvahu posudzovať nálady, ktoré medzi nami panujú, si medzi sebou radšej iba šušajú, že dôvodom napomenutia, ktoré bolo sudcovi Števíkovi udelené 11 dní po zverejnení Otvoreného listu, bola expresná požiadavka ústredného orgánu štátnej správy, ktorý vykonáva správu súdov. Na stránke ZOJ, platformy bez právnej subjektivity, ktorej hovorkyňou je práve pani Javorčíková bolo už dňa 18. 10. 2022 zverejnené, že skupina členov súdnej rady zaradila do programu zasadnutia prerokovanie výzvy Števíka s tým, že podľa výsledku bude

následne vecou osôb s disciplinárnou právomocou voči sudcom, či v tomto konkrétnom prípade svoju právomoc uplatnia (podajú disciplinárny návrh).

Myslím, že tí, ktorí sa oboznámili s obsahom Otvoreného listu Patrika Števíka, už názor majú, ten môj som povedala aj v rozhovore s redaktorom Hlavných správ v auguste 2023.

Pani Javorčíková vo svojom článku poukazuje na to, že podpisovanie Vyhlásenia 5 viet v roku 2009 sa skončilo po tom, ako vtedajší predseda vlády označil v médiách signatárov vyhlásenia za lenivcov v talároch, ktorí sa takto snažia zakryť svoje nedostatky a takéto a obdobné označovanie bolo súčasťou diskreditácie a účelového postihovania nepohodlných sudcov a kritikov pomerov v justícii.

Pokračujem teda návratom do prítomnosti.

6. JUDr. František Mozner je sudcom Najvyššieho súdu SR, predsedom trestnoprávneho kolégia NS SR a prezident Združenia sudcov Slovenska a zároveň členom Poradnej rady európskych sudcov (CCJE) za Slovenskú republiku. Z posledne menovanej pozície si dovoľil upozorniť CCJE na to, že návrh súdnej mapy v niektorých častiach nerešpektuje európske štandardy justície.

Svet prezentovaný optikou pani Javorčíkovej určite nepovažuje za cieľ diskreditácie a zničenie jeho reputácie aj na medzinárodnej úrovni, list predsedu Súdnej rady z decembra 2020 adresovaný Poradnej rade európskych sudcov (CCJE), v ktorom označil sudcu Najvyššieho súdu SR za stále podozrivého z pokusu o spoluprácu s tými, ktorí sú vo väzbe za vraždu Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej a ani ochotu pána Mazáka poskytnúť CCJE detaily týchto podozrení, a to z konverzácie Moniky Jankovskej a Mariana Kočnera.

Toho, kto by mohol mať dojem, že článok pani Prúšovej z Denníka N zo dňa 08. 11. 2022, 48 hodín pred voľbami predsedu trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, v ktorých kandidoval František Mozner, mal snahu kandidáta kompromitovať spochybňovaním jeho kredibility z dôvodu, že čelil disciplinárnemu návrhu, slovníkom dnešných dní, určite ovládajú temné sily a pani Javorčíková by bola zrejme schopná tvrdiť, že mystifikujem, ak tvrdím, že išlo o cielene načasovanú snahu zdiskreditovať sudcu Moznera, a preto ju to nevyrušuje, veď na konci dňa, bol predseda zvolený.

To, že bol František Mozner, ako prezident ZSS od zverejnenia programového vyhlásenia vlády menovanej dňa 21. 03. 2020 aktívnym oponentom pripravovaných legislatívnych zmien v oblasti justície, zároveň určite nebolo dôvodom, pre ktorý pani Kolíková podala naňho v deň svojej demisie disciplinárny návrh na základe podnetu jeho kolegu, sudcu NS SR, pána Klimenta.

Oslobodzujúci rozsudok označila členka dočasne poverenej vlády JUDr. Jana Dubovcová za svojvoľný, mimoriadne škodlivý a nemorálny. Napadla ho ústavnou sťažnosťou, ktorá bola novinárom denníka SME a Denníka N sprostredkovaná skôr, ako bola doručená

oslobodenému spod disciplinárneho návrhu. Aktivoval sa aj redaktor Denníka N a uverejnil článok s veľavravným titulkom: „Ako Najvyšší správny súd urobil zo sudcu Moznera čistú ľaliu“.

Na záver môjho príspevku mám zopár otázok:

Ak teda Štefan Harabin používal pred viac ako desaťročím voči svojim oponentom devastačné metódy a politickí predstavitelia sa snažili diskreditovať a účelovo postihovať nepohodlných sudcov a kritikov pomerov v justícii, prečo sa Katarína Javorčíková ani raz neohradila voči výrokom pani Kolíkovej, ktorá od roku 2020 oponentov jej súdnej reformy z radov sudcov permanentne nazývala skorumpovanými ?

Ak vtedajší predseda vlády označil v médiách signatárov Vyhlásenia 5 viet za lenivcov v talároch, prečo sa neohradila voči vyjadreniu predsedu Súdnej rady zo dňa 06. 12. 2020, ktorým text signatárov Výzvy sudcov na zachovanie demokracie a právneho štátu, označil za nekritické výkriky, ktoré sú tak nebezpečné pre očistu slovenského súdnictva, ako koronavírus pre nás všetkých?

Ak dňa 04. 07. 2017 vo svojom článku poukazovala na nedodržiavanie Bangalórskeho zásad, nakoľko jej prekážalo, že bol tolerovaný stav, keď boli sudcovia verejne škandalizovaní a dehonestovaní za svoje názory zo strany najvyšších predstaviteľov justície”, verejné spochybňovanie rozumových schopností sudcu Harabina redaktorom Denníka N za jeho dehonestáciu už nepovažovala, keď za stanovisko súdnej rady k týmto k medializovaným výrokom nehlasovala?

Odpoveď poznám, odznela pri obdobnom porovnaní na zasadnutí súdnej rady: „To je iné“.

Vrátim sa na úplný začiatok. Na otázku redaktora HS, či sa nebojíme som odpovedala takto: Obava z kompromitácie alebo snahy zbaviť sa nás, najmä v dobe konjunktúry kajúcnikov, resp. spolupracujúcich obvinených, je tu stále.

Po mediálnej smršti, ktorú na plné obrátky spustili politickí nominanti v súdnej rade, spolu s politikmi zo strán, ktoré ešte donedávna tvorili koalíciu, na tri členky súdnej rady po zasadnutí dňa 15. 08. 2023, na ktorom mala prezentovať svoje Stanovisko sudkyňa ŠTS Záleská, už nejde o obavu z kompromitácie, ale o fakt. Chýba už iba meno kajúcnika.

Ayše Pružinec Eren